עניתי על השאלות 1,3,4,5,6 (שאלה 2 לא נבחרה)

שאלה 1

יהי פונקציה $M\in \Sigma^*$ הפונקציה עוצרת ועל הסרט מכונת טיורינג M שלכל קלט $w\in \Sigma^*$ הפונקציה עוצרת ועל הסרט בלבד.

נוכיח כי השפה בעל שני סרטים המדפיס את השפה: $L_f = \{f(w) | w \in \Sigma^*\}$ נוכיח כי השפה

- 1. שנה את המכונה M, ממכונה על סרט אחד לשני סרטים, כך שהיא מתעלמת בכל מעבר מהתוכן בסרט השני ולא משנה אותו. נקרא למכונה החדשה M'.
  - 2. לכל מילה w לפי הסדר הסטנדרטי, החל מהמילה הריקה (המילה רשומה על הסרט השני):
    - (במקום כל התוכן הקודם שלו) לסרט w לסרט המילה w לסרט העתק את המילה
      - w על הקלט M' על הקלט 2.2
        - 2.3. הדפס את תוכן הסרט הראשון

נשים לב כי לפי משפט 3.13, כל מכונה עם שני סרטים היא בעלת אותו כוח כמו מכונה עם סרט אחד, ולכן אם נוכיח עבור המכונה שתוארה עם שני סרטים ההוכחה מספיקה.

ההרכבה בשלב 1 היא סופית, כי פשוט מרכיבים מכונה חדשה ממכונה קיימת על ידי שינוי פשוט יחסית.

יהי מילה $w' \in L_f$. כלומר קיים איזשהו מספר טבעי i, כך שמתקיים $w' \in \Sigma^*$. כלומר קיים איזשהו מספר טבעי i, כך $w' \in L_f$ היא המילה הi לפי הסדר הסטנדרטי.

עבור כל האיטרציות לפני האיטרציה הi, אנחנו ביצענו מספר סופי של פעולות בשלב 2.1 ושלב 2.3, ומכיוון ונתון שהמכונה M עוצרת לכל קלט אז גם M' תעצור לכל קלט, אז גם שלב 2.2 הוא סופי.

w' את ידפיס את, ולכן המונה ידפיס את M' על הסרט הראשון תהיה המילה w', ולכן המונה ידפיס את באיטרציה ה

ולכן לכל מילה תודפס על ידי המונה. ולכן המונה ב-x כמובן) המילה תודפס על ידי המונה. ולכן המונה , $x\in L_f$ לאחר מספר סופי של צעדים (תמוד 181 בספר), השפה L_f היא אכן מזוהה-טיורינג.

ולכן לכל פונקציה הניתנת לחישוב, הטווח של הפונקציה הוא שפה מזוהה-טיורינג.

 $C = \{\langle M, n \rangle | M \text{ is a TM. The longest word that } M \text{ halts on has length at most } n \}$

 $:\overline{A_{TM}} \leq_M \mathcal{C}$ השפה אינה מזוהה טיורינג, נוכיח על ידי רדוקציה מיפוי f עבור

(מילה: w בור קלט M כאשר M מכונת טיורינג ו-M

M כאשר נבחר תו μ שאינו בא"ב של, M' כאשר טיורינג חדשה M'

x עבור קלט

x = w קבל: 1.1

x = w אם 1.2

. אם קיבלה, קבל. M על הקלט w. אם קיבלה, קבל.

1.3. היכנס ללולאה אינסופית

 $\langle M', |w| \rangle$ החזר את.

הרדוקציה חשיבה כמובן, כי אנחנו בסה"כ בונים מכונה חדשה מהקלט ומחזירים אותה לאחר חישוב אורך הקלט. נוכיח את נכונותה:

אם M' אם $(M,w) \notin \overline{A_{TM}}$, כלומר $(M,w) \in A_{TM}$, כלומר $(M,w) \notin \overline{A_{TM}}$, כלומר $(M,w) \notin \overline{A_{TM}}$, כלומר $(M,w) \notin \overline{A_{TM}}$, בהכרח מילים שונות). כמובן מתקיים $|w| \le |w|$, ולכן הטענה כי אורך המילה הארוכה $(M,w) = (M',|w|) \notin C$. ביותר בשפה היא |w| אינה נכונה ולכן $(M,w) \in C$

אם M'אם לומר $M,w\rangle\in\overline{A_{TM}}$, כלומר $M,w\rangle\notin A_{TM}$, כלומר M'א מקבלת על הקלט M. כלומר השפה של M' תהיה M'אם מילים שונות). המילה הכי ארוכה בשפה היא M ולכן הטענה מתקיימת ומתקיים M' (בהכרח מילים שונות). המילה הכי ארוכה בשפה M' ולכן הטענה M' ולכן הטענה M' ומתקיים M' ולכן הטענה מתקיימת ומתקיים ומתקיים שונות).

סה"כ קיבלנו כי מתקיים f סה"כ $\{M,w\}\in\overline{A_{TM}}\Leftrightarrow f(\langle M,w\rangle)\in\mathcal{C}$ וגם כי $\{M,w\}\in\mathcal{A}_{TM}$ חשיבה ולכן הרדוקציה תקפה ולכן סה"כ קיבלנו כי מתקיים $\overline{A_{TM}}\leq_M\mathcal{C}$

. לפי משפט 4.23 השפה $\overline{A}_{TM}$ איננה מזוהה טיורינג. ולכן לפי משפט 5.29 השפה איננה מזוהה טיורינג.

שאלה 4

נסמן ב-HIS את בעיית הקבוצה הבלתי תלויה שכוללת מחצית מן הצמתים של קבוצה נתונה (הבעיה בשאלה).

. שפה NP שפה HIS שפה $HIS \in NP$ שפה על ידי הוכחה כי $HIS \in NP$ שפה שלמה על ידי הוכחה כי

$:HIS \in NP$ הוכחת

:V על ידי בניית מאמת NP-נוכיח שהשפה ב

עבור הקלט V עם איש תת קבוצה של U או מספר מכוון גרף א מכוון G=(V,E) אריקה של G=(V,E) עבור הקלט לC אחלי של צמתים מספר זוגי של צמתים מספר זוגי של צמתים אושור:

- . בדוק ש- $\mathcal{C}$ הוא רשימה של צמתים מתוך $\mathcal{V}$ בגודל $\mathcal{L}$. אחרת תדחה.
  - . בדוק שמתקיים $|\mathcal{C} \cap U| = \frac{|U|}{2}$ אחרת תדחה.
- . לכל שני צמתים u,v ב- $\mathcal{C}$, בדוק כי אין צלע (u,v) ב- $\mathcal{E}$. אחרת תדחה. 3
  - 4. קבל

(שלב 3) שהיא קבוצה בלתי תלויה ב-G (שלב 1) שהיא קבוצה בלתי תלויה ב-k (שלב 2) שמכילה בדיוק מחצית מן הצמתים של U (שלב 2). למעשה מוודאים את כל גורמי השאלה בבעיה.

סיבוכיות: הבדיקה בשלב 1 היא בסיבוכיות $O(|V|\cdot|C|)$. ידוע כי $U\subseteq V$ ולכן שלב 2 רץ בסיבוכיות מרבית של . $O(|V|\cdot|C|)$. הבדיקה בשלב 3 מתבצעת בסיבוכיות מרבית $O(|V|\cdot|C|)$. הבדיקה בשלב 3 מתבצעת ב $O(|V|\cdot|C|)$. ולכן הסיבוכיות הכללית היא $O(|V|\cdot|C|+|C|^2\cdot|E|)$.

נשים לב כי $|V|+|E|\in O(|G|)$, וגם כי |G| קטן מאורך הקלט לבעיה. מסמך האישור C הוא רשימת צמתים ולכן וגם כי $|V|+|E|\in O(|G|)$, ולכן אורך מסמך האישור הוא גם פולינומיאלי מעל גודל הקלט לבעיה. ולכן סיבוכיות זמן הריצה של המאמת היא פולינומיאלית מעל גודל הקלט.

 $.HIS \in NP$ ולכן אם יש מאמת פולינומיאלי לשפה HIS, אז מתקיים

$:HIS \in NPhard$ הוכחת

-NP נוכיח כי $IS \leq_P HIS$ נוכיח כי ולכן בפרט היא NP-קשה, ולכן אם נוכיח כי ווכיח כי ווכיח כי IS = NP נוכיח כי ווער היא קשה.

(בנה רדוקציית מיפוי $f:IS \to HIS$ בין שתי השפות:

עבור קלט k-טבעי: גרף א מכוון ו-G=(V,E) כאשר כאשר קלט $\langle G,k \rangle$

- :כאשר G' = (V', E') כאשר 1.
- (v_i, v_i') אמתים חדשים שנקרא להם 2k $U \leftarrow \{v_i, v_i' | 1 \le i \le k\}$ .1.1
  - (נוסיף לגרף קבוצה נפרדת זאת) $V' \leftarrow V \cup U$ .1.2
- כלומר הגרף כלומר הארף (כל זוג שמתאים לאותו אינדקס נוסיף צלע בודדת כלומר הגרף (כל זוג שמתאים לאותו אינדקס נוסיף צלע בודדת (כל זוגות של צמתים המחוברים בקשת בודדת) החדש הוא הגרף המקורי ועוד k זוגות של צמתים המחוברים בקשת בודדת
  - $\langle G', 2k, U \rangle$ החזר .2

סיבוכיות: אנחנו מניחים כי $|V| \leq |V|$ (כי אחרת אין על מה לדבר על קבוצה בלתי תלויה). הבנייה מתבצעת בסיבוכיות לכל היותר O(|V|) נלומר לכל היותר O(|V|) ועוד הזמן להעתקה שהוא פולינומיאלי בגודל הקלט, ולכן סה"כ הרדוקציה היא בזמן פולינומיאלי מעל גודל הקלט.

נכונות: אם $G(k) \notin S(0,k)$, אז לא קיימת קבוצה בלתי תלויה בגודל G(k) בתוספת שהוספנו לגרף G'(k) (תת הגרף שקבוצת צמתיו היא G'(k), הקבוצה הבלתי תלויה הגודלה ביותר היא בגודל G'(k), ולכן לא קיימת קבוצה בלתי תלויה בגודל G'(k).

אם S אם G, אז קיימת קבוצת קודקודים S בגודל S המהווה קבוצה בלתי תלויה בגרף S. בתוספת שהוספנו לגרף S (תת הגרף שקבוצת צמתיו היא S) יש קבוצת קודקודים בלתי תלויה בגודל S (למשל אם נבחר רק את לגרף S' (תת הגרף שקבוצת צמתיו היא S' ושקודים קבוצת קודקודים $S' = S \cup \{v_i' | 1 \leq i \leq k\}$ שהיא קבוצת בלתי תלויה בגודל S' ולכן קיימת קבוצת קודקודים S' היא תשובה מתאימה לבעיה ולכן S' מופיע ב-S' ולכן הקבוצה S' היא תשובה מתאימה לבעיה ולכן S' S' ולכן הקבוצה S' היא תשובה S' היא תשובה S' ולכן S' ולכן הקבוצה S' ולכן הקבוצה S' היא תשובה מתאימה לבעיה ולכן S'

ולכן יש לנו רדוקציית מיפוי המקיימת $IS \Leftrightarrow f(\langle G,k \rangle) \in HIS$, רדוקציה פולינומיאלית בגודל הקלט, ולכן ולכן $IS \leq_P HIS$ מתקיים ולכן $IS \leq_P HIS$ היא שפה

שאלה 5

נתון כי $B \in A$, $A \in NP complete$ וגם $B \in P$ וגם $B \subset A$, $A \in NP complete$ נוכיח שהשפה $A - B \in NP$ שלמה $A - B \in NP$ שלמה $A - B \in NP$ שלמה אונם בין הטענות:

$A - B \in NP$ הוכחת

NP שלמה, מתקיים $A \in NP$. ולכן לפי הגדרת הקבוצה NP שלמה, מתקיים $A \in NP$. ולכן לפי הגדרת הקבוצה A שרצה בזמן פולינומיאלי מעל גודל הקלט ומכריעה את השפה A

נתון כי $B \in P$, ולכן קיימת מכונת טיורינג דטרמיניסטית S שרצה בזמן פולינומיאלי מעל גודל הקלט ומכריעה את השפה B

M נבנה מכונת טיורינג לא דטרמיניסטית חדשה

:w עבור קלט

- . הרץ את המכונה S על הקלט w. אם קיבלה, דחה.
- .אם קיבלה, קבל. W על הקלט W. אם קיבלה, קבל.
  - 3. אחרת דחה

1 סיבוכיות: אנחנו מריצים מכונה דטרמיניסטית פולינומיאלית S בשלב 1, ולכן קיים איזשהו k_1 טבעי כך ששלב k_2 ירוץ ב- $Time(|w|^{k_1})$. בשלב 2 אנחנו מריצים מכונה לא דטרמיניסטית פולינומיאלית $Time(|w|^{k_1})$. בשלב 2 אנחנו מריצים מכונה לא דטרמיניסטית פולינומיאלית $NTIME(|w|^{\max\{k_1,k_2\}})$ טבעי כך ששלב 2 ירוץ ב- $NTime(|w|^{k_2})$. סה"כ נקבל כי הסיבוכיות $NTime(|w|^k)$ עבור S טבעי כלשהו.

הערה: נשים לב כי בשלב 2 אנחנו מחזירים את אותה התוצאה של המכונה R, ולכן אפשר פשוט לעבור להרצת המכונה ואין שום בעיה עם "המתנה" למעבר על כל ענפי החישוב.

w ולכן S דוחה את w וגם R תקבל באחד מענפי החישוב את w ולכן $w \in A \land w \notin B$, כלומר $w \in A \land w \notin B$, ולכן המכונה תקבל.

אם B אם $w \notin A \lor w$, כלומר $w \notin A \lor w \in B$. אם $w \notin A \lor w \in B$, אז $w \notin A \lor w \in A$, כלומר $w \notin A \lor w \in A$. אם $w \notin A \lor w \in A$, אם $w \notin A \lor w \in A$, אם מסלול חישוב המוביל למצב מקבל במכונה $w \notin A$, ולכן היא לא תקבל, ונדחה בשלב 3.

 $A-B\in NP$ עבור k טבעי, ולכן $NTime(|w|^k)$ ם ב-A-B ב- $NTime(|w|^k)$

$:A \leq_{P} A - B$ הוכחת

נתון כי $B \in P$, ולכן קיימת מילה x המקיימת $x \in A \land x \notin B$ נתון כי $x \in A \land x \notin B$, ולכן קיימת מכונת טיורינג $B \subset A$ דטרמיניסטית $B \subset A$ שרצה בזמן פולינומיאלי מעל גודל הקלט ומכריעה את השפה

נבנה רדוקציית מיפוי f:A o A - B בין שתי השפות:

:w עבור קלט

- x על x. אם קיבלה, החזר את המילה x. אם המילה x. את המכונה x
  - w אחרת, החזר את המילה.

סיבוכיות: עבור קלט w, לפי ההגדרה של מכונה פולינומיאלית, קיים k טבעי כך שההרצה של S על w תיקח זמן עבור לאחר ההרצה הזאת אנחנו מחזירים מילה מסוימת כלומר סיבוכיות קבועה (אמנם יכול לקרות כי x היא מילה מאוד גדולה, אבל היא ידועה מראש ולכן אפשר להגדיר את האורך שלה כקבוע). ולכן הרדוקציה היא חשיבה ופולינומיאלית בגודל הקלט.

נכונות: אם $w \notin A$, אז לפי הנתון $A \subset A$, בהכרח מתקיים $w \notin A$. ולכן $w \notin A$ אבל g, אז לפי הנתון g, בהכרח מתקיים g, בהכרח מתקיים g, בהכרח מתקיים g, בהכרח מתקיים g

 $w \notin B$ או $w \in B$ או מקרים: $w \notin B$ או $w \in A$

- $f(w) \notin A B$ אז $w \in A B$ אז $w \in A \land w \notin B$ אבל אם f(w) = w. ולכן $S, w \notin B$
  - $f(w) \notin A B$ אב $x \in A B$ אב $x \in A B$ אב לפי הבחירה מתקיים. f(w) = x ולכן $x \in A B$

. הרדוקציה תקפה, ולכן הרדוקציה תקפה, $f(w) \in A - B \Longleftrightarrow w \in A$ סה"כ

לכל בעיה $C \subseteq NP$, לפי העובדה כי $A \subseteq A$ שפה NP שלמה, מתקיים $C \subseteq NP$. עכשיו הוכחנו כי $A \subseteq A \subseteq A$ ולכן העובדה כי $A \subseteq A \subseteq A$. ולכן סה"כ קיבלנו כי $A \subseteq A \subseteq A$

שאלה 6

 $RG - CONN = \{\langle G \rangle | G \text{ is a red} - green connected graph}\}$

.נסמן בv את הצבע של צומת v בגרף color[v]-ב

. בשביל להוכיח כי NL וגם שפה RG-CONN היא שפה שפה בשביל להוכיח כי RG-CONN בשביל

לפי משפט 8.25 נתון כי הבעיה PATH היא NL-שלמה, ולכן בפרט היא ב-NL. ולכן קיימת מכונה לא דטרמיניסטית S המכריעה את PATH בסיבוכיות מקום לוגריתמית.

לפי משפט 8.27 מתקיים NL=conL, ולכן קיימת מכונה לא דטרמיניסטית R המכריעה את NL=conLלפי משפט 356 בספר) בסיבוכיות מקום לוגריתמית.

$:RG-CONN\in NL$ הוכחת

(בנה מכונת טיורינג לא דטרמיניסטית M המכריעה את בכיבוליות מקום לוגריתמית: $\overline{RG-CONN}$

עבור קלט color של אדום-ירוק: G=(V,E) של אדום-ירוק: עבור קלט $\langle G \rangle$, כאשר

- V מתוך מתוך מתוך מתוך u
- V מתוך מתוך מתוך מתוך 2.
- :color[v] = green גם color[u] = red אם 3
- . אם קיבלה, קבל. $\langle G, v_i, v_k \rangle$ על הקלט ($\overline{PATH}$ אם קיבלה, קבל. R המכונה R
  - 4. דחה

סיבוכיות מקום: אפשר לסמן את הבחירה של u ושל v בתור אינדקס בייצוג בינארי, ולכן המקום הוא לוגריתמי בגודל הקלט. המכונה R (המכונה של $\overline{PATH}$) היא בסיבוכיות מקום לוגריתמית ולכן סה"כ אנחנו צריכים מקום לוגריתמי מגודל הקלט, ולכן תקין.

נכונות: G אם"ם קיים צומת אדום וצומת ירוק שאין מסלול מהאדום לירוק, כלומר קיים צומת עומת G, כלומר קיים צומת אדום G אדום G ער ש- G אדום G ביש צומת ירוק G כך ש- G

הערה: חשוב מאוד להריץ את הגרסה של $\overline{PATH}$ ולא PATH כי המכונה לא דטרמיניסטית ואפשר לדון רק בענפי החישוב המקבלים.

ולכן יש לנו מכונת טיורינג לא דטרמיניסטית במקום לוגריתמי המכריעה את הבעיה $\overline{RG-CONN}$ ולכן יש לנו מכונת טיורינג לא דטרמיניסטית במקום לוגריתמי המכריעה את הבעיה את דטרמיניסטית במקום שהשפה את לנו מכונת לא דטרמיניסטית במקוים שהשפה ארב אוויון $RG-CONN \in conL$ משפט מתקיים שהשפה $RG-CONN \in NL$

$:RG-CONN\in NLhard$ הוכחת

השפה $PATH \leq_P RG - CONN$ השפה שפה שפה שפה שלמה, ולכן בפרט -NL השפה אם נוכיח כי RG - CONN השפה שהשפה RG - CONN היא שהשפה -RC היא

(בנה רדוקציית מיפוי $f: PATH \rightarrow RG - CONN$ בין שתי השפות

(בצע: S, t הם שני צמתים ב-S, t, בצע: G = (V, E) כאשר לG, S, t עבור קלט

- n-ט (בייצוג בינארי) על סרט העבודה: ספור את מספר הצמתים בגרף, וסמן אותו 1
  - i על סרט העבודה: בגודל הסיביות של n, צור מונה חדש בשם 2.
- :כתוב לסרט הפלט את הגרף החדש G' = (V', E', color) שהוא גרף אדום-ירוק.
  - V כתוב לסרט הפלט את קבוצת הצמתים 3.1
  - E כתוב לסרט הפלט את קבוצת הצלעות.
    - :n עד $i \leftarrow 1$ עבור.
  - i-הוא הצומת ה v_i כאשר (t,v_i) את הצלע הפלט את הצומת המוב לסרט .3.3.1
    - $color[s] \leftarrow red$ כתוב לסרט הפלט את הצבע. 3.4
      - :n עד $i\leftarrow 1$ עבור.
  - $color[v_i] \leftarrow green$ אם $s \neq s$ כתוב לסרט הפלט את הצבע : $v_i \neq s$ אם .3.5.1

 $\log(|V|)$ הוא n הוא בייצוג בינארי עבור $|V| < |\langle G, s, t \rangle|$. גודל המקום הנדרש בייצוג בינארי עבור n הוא סה"כ סה"כ קיבלנו כי המקום הנדרש על סרט העבודה הוא לוגריתמי בגודל הקלט, כלומר הרדוקציה היא רדוקציה לוגריתמית תקינה.

 $P_{s,t}$ בנונות: אם $P_{s,t} = ATH$, כלומר קיים מסלול מ-s ל-s בגרף s, נסמן מסלול זה ב-s, כלומר קיים מסלול s, כלומר קיים מסלול מ-s, כלומר קיים מסלול מ-s, כלומר קיים בשלב s, כלפי הבנייה בשלב s, בשלב s, כלפי הבנייה בשלב s, ולפן קיים המסלול ממנו לכל צומת אחר בגרף (שהם כולם ירוקים) בגרף s, והוכחנו שיש מסלול ממנו לכל צומת אחר בגרף (שהם כולם ירוקים) ולכן s

אם $(G') \in RG - CONN$, כלומר לא קיים מסלול מ-s ל-t בגרף s. נניח בשלילה כי $(G,s,t) \notin PATH$, כלומר אם $(G,s,t) \notin PATH$ (בגלל הצבעים). כלומר התוספת שלנו בשלב 3.3.1 היא זאת שיצרה מסלול חדש שאינו ב-t. כלשהו מ-t כלשהו כך שהצלע (t,v) נמצאת במסלול (t,v) מכל מסלול אפשר לקחת מסלול שאינו ב-(t,v) בפרט ניקח את המסלול שהוא רישא של (t,v) עד הצלע (t,v), כלומר מסלול פשוט (t,v) שלא מכיל צלע היוצאת מ-(t,v) כלומר המסלול החדש הזה (t,v) הוא מסלול בגרף (t,v) המקורי, בסתירה להנחה כי (t,v) #(t,v) בגרף (t,v)

 $\langle G, s, t \rangle \in PATH \iff \langle G' \rangle \in RG - CONN$ ולכן מתקיים

ולכן אכן מתקיים $PATH \leq_P RG - CONN$, ולכן אכן מתקיים אכן מתקיים ולכן אכן מתקיים אכן אכן אכן מתקיים RG - CONN, ולכן אכן מתקיים RG - CONN